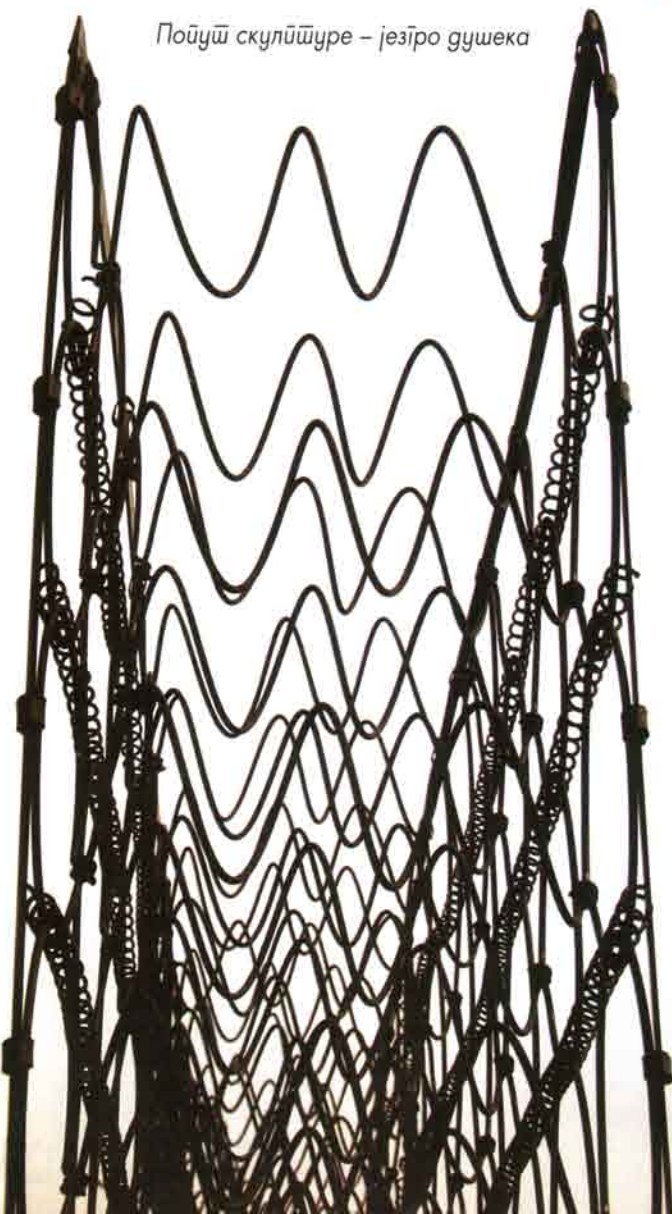

Ђорђе и сада
ћомаже унуку

У винчанској радионици „Шларафија“ удобни душеци с еластичним челичним језгром и данас се раде ручно, истом технологијом као пре сто година. Занат Ђорђа Вукасовића наставио је његов унук Дејан Капетановић

Федери за добар сан

Појучи скулишуре – језгро душека

Ако је веровати кинеској пословици, на свету су важне само две ствари: добар кревет и добар пар ципела, јер, ако нисте у једном, онда сте у другом. Зато, као што се пре куповине ципеле обавезно пробају, треба да пробате и душек.

Да би био удобан, мора да има квалитетно, еластично језгро, које, мада остаје у срцу душека, има довољну чврстину да телу осигура природан положај. Такво жичано језгро почео је пре више од 70 година ручно да прави Београђанин Ђорђе Вукасовић.

– Жичано језгро се производи од патентираних челичних жице, с опругама чији је дизајн преузет из природе. У питању је спирална структура изванредних својстава – распоређује физичка оптерећења, преносећи силу с површинског на унутрашње слојеве душека. Ручно прављена језгра су гушћа, трајнија и јача. А у зависности од тежине спавача, бира се и састав душека.

– Избором такозваног сендвич материјала постиже се различит степен мекоће, дебљине и отпорности појединачног душека, додаје унук Дејан Капетановић који се одважио да настави дедин занат и основао мануфактурну радионицу „Шларафија“.

– Сличне радионице постоје у Енглеској и Италији. Радимо по технологији старој 100 година, каже Дејан. – „Сендвич“ који сам поменуо такође се прави на исти начин цео век: у средини је жичано језгро, око њега дебљи филц од ре-

циклиране природне пређе, па жима од кокоса, латекс од каучука...

Прича о жичаном језгру душека иде од уста до уста већ 70 година, па није чудо што их има у многим домовима, па и код председника државе Светозара Маровића, писца Моме Капора, ТВ водитељке Сузане Манчић...

Пићомац од 13 лећа

А све је почело далеке 1934. године када је Ђорђе Вукасовић, као 13-годишњи привредни питомцац из родног Пакраца отишао на једногодишњу праксу у Немачку.

– Били смо на сајму нових технологија у Лајпцигу. Тада сам први пут видео како се праве душеци и желео да то научим, прича Ђорђе, који је зашао у осамдесету годину.

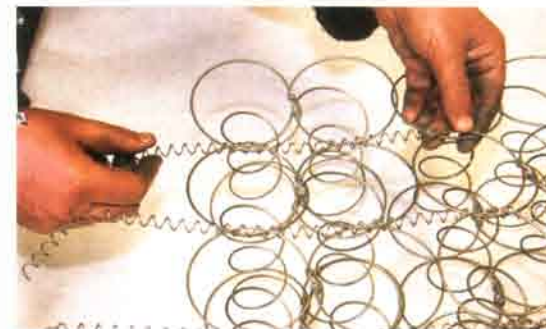
Не само да је научио занат, већ је од зарађеног џепарца купио и машину која се у „Шларафији“ и данас користи. Имао је и разне планове, али му их је Други светски рат променио. Прво су га Немци заробили 1941. и отерали на принудни рад у борски рудник одакле је, после две године, побегао у Београд. Успео је чак и да се запосли, и то код – Немаца. Код њих му је, каже, било најбезбедније, али не задуго. Сипао је шалитру у мотор непријатељског бомбардера. Авцион се срушио, а он побегао у шуму. Тако се 1945. године обрео на сремском фронту, где је тешко рањен.

После рата Удба је постала његова ноћна мора.

– Не само да нисам могао да се запослим, већ ме је с двоје мале деце, по „налогу партије“, и жена оставила, вајка се Ђорђе. Упркос свему није изгубио веру ни у себе, ни у жене. Последњи, од четири супруге, није прежалио.

Игор Гајић

Ручно ћовезивање ојрућа

Кројачко-шнајдерски гео радионице

– Верица је била мој друг. На њу се водила и радња јер сам ја морао да радим, по наређењу, у државној фирми пре подне, а тајно, по подне, у нашој радњи.

– У Немачкој сам видео да се неки послови, уместо у фабрикама, раде по кућама. На том принципу сам и ја организовао посао. Сам сам правио жичана језгра за душеке, кауче, стилске фотеле, а остало мајстори тапетари. Имао сам мрежу од двадесетак коопераната, истиче поносно.

Можда би Ђорђе и данас радио да 1999. године није доживео мождани удар.

– Деда се разболео, а поручбине су морале да се испоштују, укључује се у разговор Дејан. – С обзиром на то да сам одрастао играјући се с опругама и први џепарац зарадио радећи са дедом, преузео сам на себе да завршим започете обавезе.

И тако је Дејан, уместо да као дипломирани агроекономиста оде на специјализацију у Велику Британију, засукао рукаве.

– Било је доста посла, па сам ангажовао другове да ми помогну. Онда су дошле и нове комши-

је којима је сметала мала радионица. Морали смо да је иселимо из дворишта на Чубури у коме је деда радио више од 50 година.

Посао се шири

Предузимљив на деду, Дејан је одлучио да оснује фирму.

– Од своје собе сам направио радњу, после сам је проширио и на собу родитеља, а ми смо отишли у подстанаре.

Кад човек зна шта хоће, ни звезде нису далеко. Корак по корак, Дејан је са фамилијом и друговима проширио производњу.

– Купили смо плац у Винчи и пре годину дана направили објект

кат у којем су машинско и кројачко, односно снајдерско одељење. Објединили смо посао јер је тешко ускладити рад по кућама.

И док Дејан прича о развојним плановима, његов деда поносно додаје.

– Остварио је моје снове. Месечна потрошња жице је 30 тона, а мени су за годину дана требале само три.

Како посао расте, шири се и асортиман који надгледа Дејанов брат од стрица, комерцијалиста, а сестра Гордана је, по потреби, у производњи, најчешће у радњи.

– Кад има посла радимо сви, кажу наши саговорници. И мада би могло да се закључи да радницима с таквим газдом, који зна занат, није лако, стекли смо утисак да у овом колективу од тридесетак запослених, са просеком старости од око 30 година, влада право другарство. Зато и није чудо што је Игор Гајић, упркос прилици да у Италији вози ферари, изабрао да се врати у „Шларафију“ и настави да прави језгра за душеке као што је то још 1934. године година започео деда Ђорђе.

Славица Берић

Снимио Милан Јанковић